ŁODZ, 5|5 1921 r. **Cena pojedynczego numeru 5 mk.** **Rok założenia 1879**

№. 121

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

BUDUJMY OJCZYZNĘ zgodą i pracą!

Konto Pocztowej Kasy Oszczędności 60,594.

Cena prenumeraty:
w Łodzi
Kwartalnie Mk. 315.
Miesięcznie „ 105.
za roznoszenie 15 mk. miesięcznie.
Z przes. poczt,
Kwartalnie Mk. 390
Miesięcznie „ 130,
poza Łodzią egz. 5,50
w Ameryce:
1/2 dolara miesięcznie

KALENDARZYK
W. Krz, d Konst
Ś Krz d Flor
C Wnieb Pań

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI

Czwartek dnia 5 maja 1921 roku.

REDAKCJA
w ŁODZI
Al, Kościuszki № 41
TELEFON 28,

Z Warszawy ogłoszenia do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „**Reklama Polska** Jasna 10.
Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofiar administracja nie odpowiada
Ogłoszenia do numerów następnego dnia są przyjmowane do godziny 5 wieczór.

CENA OGŁOSZEN: **Przed tekstem i w tekście 20** mk. **zwyczajne 10** mk. **nekrologi** mk. **15** za wiersz nonparel. **Drobne ogłoszenia** mk 2.r- za wyraz,najmniej 20. Dla poszukujących pracy1.50 m. Komunikaty mk, 15. Ogłoszenia zamiejs. 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagran. 2 drożej. Stronica przed tekstem w tekście dla ogłoszeń podzielona na sześć łamów za tekstem na 5 łamów. W tekście i przed tekstem przyjmujemy ogłosOop nekrologi tyko na 2, 4 6 łamów **Artykuły** bez oznaczenia honorarjum uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój" w ZGIERZU u p. Lacha zeni W Pabjanicach u p. Zatorskiego, ul. Zamkowa.
Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

PENSJONAT
Z. WOJCICKIEJ
w lesie w Poddębinie
pod Tuszynem, blizko przystanku.

Wycieczki będą mile widziane i sumiennie obsłużone.

Kąpiel na miejscu | — |
— | — Kuchnia wykwintna

Przyjmuje się młodzież. Pomoc w naukach w zakresie 7-u klas. Opieka troskliwa.
Bliższych informacji zasięgnąć można Orla 28 m. 22, I-sze wejście I-sze piętro, między godz. 4—9 wieczorem.

.Pozostało jeszcze do wynajęcia kilka pokoi.

1455

Na **Targ Poznański** wystawcy, wytwórcy i hurtownicy
chcąc intenzywnie zareklamować się, ogłaszają się w czterech obszernych, okazałych zeszytach „Kupca", poświęconych „Targowi Poznańskiemu". „Kupiec" jako największy najstarszy i najpoczytniejszy tygodnik, kupiecko przemysłowy w całej Polsce, daje inserentom a zwłaszcza wystawcom na „Targu Poznańskim" najpewniejsze gwarancje powodzenie. Ogłoszenia przyjmują wszystkie agencje ogłoszeniowe i administracja „Kupca" Poznań, Wielka 10, Telefon 2277.
1496

Zawiadomienie!

P. Kazimierz Sobczyk od dn. 1-go maja przestał być współpracownikiem Administracji „ROZWOJU" i żadnych nadal funkcji w imieniu naszego pisma spełniać mu nie wolno!

Administracja „ROZWOJU"

FRANCISZEK KLINOWSKI
Pierwszorzędny krawiec męski
Konstantynowska 5
1415

Rocznica zgonu Napoleona 1-go.

Dziś mają się odbyć w Warszawie wielkie uroczystości dla uczczenia stuletniej rocznicy śmierci Napoleona I.

Nietylko Warszawa, ale na odgłos stolicy stanęła i cała Polska do tego apelu. W Łodzi już wczoraj nad wieczorem odbył się capstrzyk. Orkiestry przeciągały przez miasto. 2

Wielkie bowiem imię Napoleona jest mocno związane z historją naszego narodu.

Kiedy w 1795 roku dokonano ostatniego rozbioru Polski, we Francji właśnie trwała wielka rewolucja.

Naród francuski zrzucił króla Ludwika XVI i jego urzędników i powołał innych ludzi do rządów.

Zbladły tyrany na tronach pruskim, austryjackim i rosyjskim. Bo szła po świecie wieść, która im się niesłychaną wydała: że każdy naród jest sobie panem, a króle tylko sługami narodu.

Więc całą siłą zwracają się przeciw Francji, chcąc zdławić rewolucję. Ale niebywały zapał ogarnia francuzów, Na rynkach miast i miasteczek zatknięte zostają trójbarwne chorągwie republikańskie, pod niemi ustawiony zwykły stół, przy którym siedzieli pisarze i dobosz, który walił w bęben i wołał: „Obywatele do broni! Ojczyzna w niebezpieczeństwie!"

We Francji wtedy była wielka bieda. Para butów kosztowała kilka tysięcy franków, jak u nas teraz, a długie lata ucisku zubożały lud do niemożliwości jak u nas lata okupacji niemieckiej.

Więc bosi i obdarci, garnęli się mimo to chłopi, robotnicy i mieszczanie pod sztandar wolności i ze śpiewem Marsyljanki na ustach szli natychmiast na fronty, bili się jak lwy i zwyciężali.

Rozumiecie teraz, co musiało się dziać w duszach polaków?

Oto nad Polską zamknął się grób, a tymczasem w ten grób uderzyła dłoń ludu francuskiego. Drżały w posadach trony zaborców a echo walki dochodziły aż do Polski.

Więc co gorętsi wyrywać się poczęli do tej Francji dalekiej i wtedy to już naród polski z francuskim złączyli się losem wojennym na dwa dziesiątki lat,

A losem tym właśnie pokierował on—cesarz Napoleon.

Syn niezamożnych rodziców, urodzony na wyspie włoskiej Korsyce, skończył szkołę wojskową we Francji i jako kapitan artylerji odznaczył się tak chlubnie w 1793 r. przy oblężeniu Tulonu, że już odtąd szybko poszedł naprzód. Republikańskiej armji francuskiej brak było dowódców, wszyscy dawni generałowie i pułkownicy zostali usunięci i w ten sposób młody oficer bardzo prędko stał się dzięki udatnym walkom i ogólnej miłości żołnierzy wodzem armji.

Wysłany do Egiptu, za dalekie morza, w skwarnych piaskach Afryki, w dzikich pustyniach odnosi szereg świetnych zwycięstw. A jest już wtedy z nim spora garść polaków.

Napoleon wraca do Francji w blasku chwały. Ci. co go tam wysłali w obawie, żeby nie sięgnął po władzę, przerachowali się. Już teraz cały naród francuski staje za Napoleonem.

W 1800 r. jest on już pierwszym konsulem, to znaczy naczelnikiem państwa, zaś w 1804 r. przybiera tytuł cesarza. Jako taki nie zapomina, że jest cesarzem tej młodej Francji, która ma wolność zanieść światu. To też miecz jego bezlitośnie zwraca się przeciw wszystkim starym rządom.

W 1805 i 6-ym roku rozgromił okropnie pierwszego Polski zaborcę, Austrję, głównie w bitwie pod Austerlitz i Ulm.

Biedne Austrjaczyny widać dobr popamiętały tę klęskę, skoro jeszcze w wojnie łobie podśpiewywały:

Pod Ulm, pod Ulm pod Austerlitz
Dostaliśmy w skórę, ale to nic.
Bo my już taką naturę mamy
Dostaniem w skórę nic nie gadamy,

Zaraz w roku następnym 1807 ściera zupełnie w niwecz pod Jedną potęgę pruską. Biegnie prusakowi w pomoc rosyjski zaborca, Rząd rosyjski posyła ogromną na owe czasy armję 60-o tysięczną pod gen. Bennigsenem, ale pod Iławą i pod Frydlandem Napoleon zwycięża i moskali.

Oto wspaniały dla serca polskiego widok. U nóg Napoleona leżą w prochu i pyle, n by zjadliwe poczwary pod kopytami konia ś-go Jerzego, Austrja i Niemcy, a trzeci rabuś, Rosja pobity i przestraszony, prosi o pokój.

Do tego tryumfu sprawiedliwości dłoń polska przyczyniła się wiele.

Wraz ze zwycięską armją francuską do Polski wkraczały bowiem, okryte chlubą w tych wszystkich bitwach, legjony polskie. Wiódł je nigdy niezapomnianej pamięci generał Jan Henryk Dąbrowski, który wespół z generałem Kniaziewiczem, wtedy jeszcze, kiedy głucho było i cicho o sprawie polskiej, w dalekich Włoszech zbierał młodzież ćwiczył, zagrzewał, formował oddziały z wielką myślą o walce, która nadejść musi, o wolność

Wtedy, to pośród tych ochotników Dąbrowskiego, powstała pieśń, którą dotąd śpiewamy jako nasz hymn narodowy

„Jeszcze Polskall

„Marsz, marsz, Dąbrowski z ziemi włoskiej do polskiej, za Twoim przewodem złączym się z narodem“, śpiewali legjoniści.

Pamiętacie dalej słowa tej piosenki:

„Przejdziem Wisłę, przejdziem Wartę
Będziem polakami
Dał nam przykład Bonaparte
Jak zwyciężać mamy“,

I dalej:

„Mówi ojciec do swej Basi
Cały zapłakany
Słuchaj jeno pono nasi
Biją w tarabany“.

I rzeczywiście) nasi ułani, nasze piesze legje nadwiślańskie szły za cesarzem francuzów, a gdzie się ukazały, młodzież siadała na koń, starzy sypali pieniądze, kobiety kwiaty, kraj cały się zbroił, Polska wstawała, wolność niby wicher szła po wsiach i miasteczkach.

Niestety, nie dokonało się wtedy całkowite wyzwolenie Ojczyzny.

Cesarz Napoleon rozumiał, że trzeba zebrać siły. Więc w 1807 r. w Tylży zawarł pokój z Rosją.

Tam na środku Niemna zbudowano tratwę wspaniałą, ustawiono na niej namiot purpurowy (czerwony) i w nim z przeciwnych brzegów przyjechawszy spotkali się cesarze: Napoleon I. frrancuski i Aleksander I. rosyjski.

Wynikiem narad, jakie tam mieli był truktat w Tylży, mocą, którego stworzono tak zwane Księstwo Warszawskie.

Ziemia na wschód od granic tak zwanego za rosjan Królestwa Polskiego, za Bugiem, więc Wołyń, więc ziemia Brzeska, Grodzieńska, Wileńska i Mińska oraz dalsze do tego Księstwa nie weszły.

Każdy polak więc rozumiał, że nie koniec walki.

Rozumiał to Napoleon i mówi do polaków: „bądźcie gotowi!“

Rzeczywiście też Napoleon ruszył na wschód, zgniótł armję króla pruskiego i rzucił się na Rosję.

O tej epoce pisze Mickiewicz w „Panu Tadeuszu“. Oto co o cesarzu Francji opowiada Bartek: (Księga siódma.)

„Nie jest to marna pomoc. Jabym na francuzów
Spuścił się w czasie wojny jak na czterech turów
Lud bitny, a od czasu Pana Tadeusza
Kościuszki, świat takiego nie miał genjusza
Wojonnego, jak wielki cesarz Bonaparte“

Pamiętam kiedy francuzi przeszli przez Wartę i dalej przypomina, że było to w roku 1806, kiedy Bartek bawił w Poznańskim i polował z Grabowskim.

„Przybiegł do nas polaniec od pana Tadeusza.
Grabowski list przeczytał, krzyknął: Jena! Jena!
Zbito prusaków na łeb na szyję — wygrana!

I od tej chwili szeregi wojsk napoleońskich oraz legionów polskich pod Dąbrowskim uzupełniają się napływem ochotników, którzy idą chętnie do armji, aby pomścić wraz z cesarzem, krzywdy wyrządzone polakom.

W 18008 roku organizuje Napoleon Księstwo Warszawskie.

Cesarzowi rosyjskiemu robi ustępstwo, aby zwróconej nam ojczyzny nie nazwać Polską, sam każe ułożyć dla nas konstytucję, i zaprowadza kodeks francuski cywilny.

Stosunki jednak z Rosją psuć się poczynają. Wojna staje się nieuniknioną.

Napoleon wyrusza na Moskwę, pomimo próśb panów polskich, aby uczynił to na wiosnę, a nie jesień. Zgładzona i rozbita armja francuska pod Berezyną wraca do Polski ścigani przez Moskwę Prusacy odstępują Napoleona pod Lipskiem, gdzie giną również resztki armji polskiej, osłaniającej tyły odwrotu. W Eltsterze tonie ks. xózef Poniatowski, marszałek Francji.

Armie nieprzyjacielskie w 1814 roku zajmują Paryż. Następuje detronizacja i abdykacja cesarza Francji oraz wywiezienie go na Elbę, z której jednak ucieka, organizuje armję i walczy bohaterstko pod Vaterloo, ale już blask jego sławy przebył.

Liczne armję zadają mu klęskę i teraz dostaje się Napoleon na wyspę świętej Heleny, gdzie też swój żywot zakończył w sześć lat po jego zesłaniu dnia 5-go maja 1821 roku przeżywszy zaledwie 52 lata.

Urodził się na wyspie i umarł na wyspie.

W 1840 roku przewieziono jego ciało do Paryża i pochowano w grobie zasłużonych u Inwalidów.

Artur Opman (Or-at) w Tygodniku poświęcił mu swój wiersz. Z dziewięciu strofek wyjmujemy jedno na zakończenie tego wspomnienie.

Tyś wstał z grobu cesarzu umarły!
W ducha Francji nie powrotnie wcielony!
I narodów się trumny otwarły!
Nad zwalone w proch berła i trony.
Sto lat spała twa szpada w swym grobie,
A dziś znowu jesteśmy przy tobie,

Polityka a rzeczywistość.

Wczorajszy półurzędowy PAT przyniósł nam wiadomość, iż rząd postanowił usunąć Korfantego z zajmowanego stanowiska komisarza dla Śląska.

Przyczyną do usunięcia miała być odezwa wydana do Górnoślązaków z tytułu tego, że komisja dla spraw plebiscytowych w Opolu nie zgodziła się na jedność sądu i wydała opinję o plebiscycie najnieprzychylniej szą dla ludności polskiej na Śląsku.

Ta sama agencia telegraficzną PAT rozesłała swoje uwagi, prostując depeszę East Expresu, że to co zrobiła komisja opolska, polega na tem, iż zgody w łonie tej komisji, co do podziału nie było. Przypuszczać można, że przedstawiciele Francji uznali linję Korfantego na słuszną. Pogłoski niosą, iż włosi oświadczylj się tylko za przyznaniem nam tylko powiatu Pszczyńskiego i Rybnickiego, zdaje się, że do tego głosu przychyla się opinja Anglji.

Jednem słowem kwestja tak stanęła, że zamiast, idąc w myśl traktatu wersalskiego, przyznać nam na podstawie głosowania gminami powiaty wschodnie, komisję zagraniczne, plebiscytowe oparły się specjalnie na liczbię głosów, uznając w tem głosy napływowych mieszkańców miast za decydujące.

Wedle tak postawionej kwestji, czy mógł Korfanty pozostać głuchym? Czy mógł nie zaprotestować, czy miał prawo milczeć przed tym robotnikiem górnośląskim, który jego zabiegom zaufał? Czy miał zdradzić Śląska sprawę?

Być może, iż uniósł się w swojej odezwie, być może, żę napisał coś nieodpowadającego intencjom koalicji', lub intencjom rządu polskjego, alę przecież trzeba było zrozumieć, że ten Śląsk, żę plebiscyt był jego dzieckiem, żę on namordował się namęczył w ciężkich bardzo warunkach kilkanaście miesięcy, że całemj dniamj j nocamj pracowął dlą sprawy Ślaskiej!.—

Polska staneła teraz z załamanemi rękoma nad tą straszną zagadką. Śląsk zagrożony. Najznakomitszego kierownika całej tej bazy odwołano! Co dalej będzie?

Niedawno dzienniki doniosły, że między niemieckimi właścicielami wielkich przedsiębiorstw na Śląsku, a francuskimi kapitalistami stanął układ, mocą, którego francuscy kapitaliści przyjęli 30 proc. własności tych przedsiębiorstw z zastrzeżeniem, iż zarząd tych interesów pozostanie w ręku francuzów.

Czy ta wiadomość podana przez „Vossische Zeitung“, jest prawdziwą? potwierdzenia ani urzędowego ani półurzędowego nie mamy.

Jeżeli naprawdę zaliczyć można tą tranzakcję do istniejących, to otrzymamy miarę zakulisowej czynności, które dla nas jaknajniekorzystniesze układadają plany.

Hańba całej koalicji, jeśli jej interesa stanełyby naprzeszkodzie do połączenia ludu śląskiego z Macierzą Polską i w tymwypadku uniesienie Korfantego miało zupełną słuszność, a odwołanie go należy uznać za jakieś nieporozumienię, którę natychmjast naprawić wypada.

Wiemy jednak, że Korfanty umie niebezpieczeństwu spozierać w oczy i umie bronić dobrze sprawy. Nim nie zachwieją następstwa sprawy! On potrafi walkę doprowadzić do końca.

Nie widzimy u nas godnego następcy Korfantego! Wypadki nakazują, aby pracę tego człowieka oceniono należycie i naród cały naprawdę przychyla się do tej oceny!

Widzimy, że lud górnośląski, że ci polacy z Piastowej doby zachowali tężyznę umysłową i bojową Bolesława Chrobrego i stanęli z rozpaczy śmiało oko w oko grożącemu niebezpieczeństwu. Za wola ludu górnośląskiego prawdopodobnie Korfanty został dyktatorem górnośląskim, bo jak donosi agencja Est Ekspres z jego polecenia objął dowództwo ruchu powstańczego Doliwa który podobno już ujał całe kierownictwo.

Ponieważ każda walka pociaga za sobą cieżkie ofiary, przeto dla tych ofiar i ich rodzin redakcaj „Rozwoju“ zapoczątkowała akcję składając 1000 marek.

Nota do Niemiec.

Londyn, 8 | 5 (PAT) Na posiedzeniu rady najwyższej uzyskano całkowite porozumienie co do treści noty, jaka będzie przesłana Niemcom. Utworzony został komitet redakcyjny w celu ostatecznego ustalenia tekstu i sporządzenia dokumentów.

W dnia jutrzejszym rada najwyższa odbędzie specjalne posiedzenie w celu zarejestrowania osiągniętego ostatecznie porozumienia sojuszników na protokule o wysłania do Niemiec uchwały Rady Najwyższej, Porozumienie osiągnięto całkowicie zarówno co do strony politycznej jak i co do strony finansowej.

Przeciwko obstrukcyi niemieckiej.

LONDYN 4 | 5 (PAT) Na dzisiejszym posiedzeniu rady najwyższej marszałek Foch przedstawił szczegóły przeprowadzenia okupacji okręgu Ruhry. Przewidują onę albo blokadę morską Niemiec albo okupację Hamburga, przy współdziałaniu sił lądowych. Tekst uchwały ma być ogłoszony jak się zdaje jeszcze dzisiaj wieczorem. Rzeczoznawcy finansowi ukończyli redakcję memorandum w sprawie sposobu wypła

niemieckich oraz odpowiednich gwarancji. Rada Najwyższa postanowiła wysłać depesze do rządu Stan. Zjednoczonych z zaproszeniem, aby wyznaczył znowu swoich przedstawicieli w Radzie Najwyższej, w Radzie ambasadorów i komisji odszkodowań. 11

KRONIKA TELEGRAFICZNA

(kt) Z okazji polskiego świodowego swięta odbyło się w Brukseli w kościel św Getrudy uroczyste nabożenstwo dziękczynne z odśpiewaniem Te Deum.

(kt) Donoszą z Waszyngtonu, że 200 okrętów amerykanskich zostało zatrzymanych w portach z powodu strajku marynarzy, którzy w iczbie 6000 prowadzą strajk w dalszym ciągu strajk ten nie obejmuje okrętów angielskich. 8

Sląsk w ogniu.

WARSZAWA 4 | 5 (EE) Korfanty wydał odezwę do ludu górnośląskiedo. Oświadcza on iż jako odruch ludu górnośląskiego jest powstanie. Korfanty naznacza Doliwe głównym dowódcą nakazując wszystkim komendantom, dowódcom i powstańcom bezwzględne posłuszeństwo w odzowi. Odezwa zakazuje wszelkich gwałtów. Wprowadza sądy polowe. Wyrok kary śmierci musi być zatwierdzony przez Korfantego. (2)

Warszawa 4 | 5 (EE) Na ulicach masta rozlepiano odezwę N. P. R. nawołującą do niezwłocznego wstępowania do oddziałów ochotniczych, werbowanych przez wspomnianą partję w Warszawie. Oddziały mają być wysłane na pomoc G. Slązko w ..

Warszawa. W związku z wypadkami na G. Sląsku min. spraw zewnętrz. decyzią 3 maja r.b. zarządził zamknięcie granicy górnośląskiej aż do odwołania. (2)

Warszawa 4. 5. (Pat) Komisarz rządu na m. stoł Warsźawę wystosował do NPR, następujące pismo. „Wskutek otwarcia przez NPR. werbunku ochotników do powstania na G. Slasku z polec enia pana min. spraw wewn. komunkuje co następuje:
Werbunek ochotników do wojska może mieć miejsce jedynie za zezwoleniem władz panstwowych. Wobec nie otrzymania od władzz państwowych wyżej wymienionego zezwolenia niniejszym zakazuje podejmowania akcji werbunkowych, czy też drogę wzywauia ochotników ogłoszeniami i plakatami. W razie niezastowa nianja się do powyższego rozporządzenia winni pociągnięci będą do odpowiedzialności sądowej Komisarz rządu na m. stoł. Warszawę podp. Anusz.

BYTOM 4 5 P, Zw. Zaw. ogłosił następująca odezwę:

Robotnicy. Wielkie zburzenie ogarnęło was na wiadomość, że większóść komisji międzysojuszniczej pogwałciła wolę waszą, wyrażoną w plebiscycie i chce nas oddać w niewolę tym, którzy by nas w krótkim czasie zniszczyli.

W myśl tych żądań P. Zw. Zaw, wysłał odpowiednią depeszę do Londynu.

PATRJOTYCZNA WSZECHNICA.

KRAKÓW 45 (PAT) Dziś o godz. 6 wieczorem zwołał rektor un. jagiellońskiego Estreicher zebranie profesorów uniwersytetu do gmachu uniwersyteckiego. Na Zebraniu tem jednomyślnie zaprotestowano przeciwko uzurpaciom niektórych mocarstw oddawania górnoślązaków w niewolę niemiecką.

Wybuch rewolucji na Górnym Slasku.

BERLIN 45 (PAT) Biuro Wolfa donosi: Na wczorajszym posiedzeniu Reichstagu oświadczył dr. Simons w sprawie G. Śląska. Od wczoraj przybrały zajścia na terenie plebiscytowym Górnośląskim groźny charakter Rząd poczytuje sobie za obowiązek przedłożyć fakty które doszłe do jego wiadomości: Zapoznanie się ze stanem faktycznym jest przez toutrudnione ponieważ zostay przerwane połączenia kolejowe i telegraficzne. Uczyniwszy to zeznaine minister w następujący sposób przedstawia położenie na G. Śląsku W okręgu Gliwickim znajdują się wsie w posiadaniu band polskich. Kopalnie są po największej części nieczynne, ponieważ chętni do pracy nie zostali przez polaków dopuszczeni do wjechania do kopalń. W okręgu Zabrskim przyszło w nocy 2 na 3 maja do walki między bandami polskimi a organami władzy.

Zabrze i linja kolejowa zostały obsadzone przez wojska francuskie. Wszystkie kopalnie i część hut żalaznych strajkują.

Miejscowości położone w pobliżu Zabrza znajdują się w rękach polaków, co do kręgu bytomskiego, to „Ost Deutsche Morgenpost" został obsadzony lokal zdemolowany. Później opuścili oni ten budynek. Obecnie panuje w Bytomiu spokój ale w okręgu bytomskim obsadzili uzbrojeni cywilni szereg budynków. Wszędzie na wsi poczyna wrzeć. Ze strony wojsk koalicyjnnych nie zostały powzięte kroki energiczne. W okręgach Rybnickim Pszczyńskim, Wielkie Strzelce; i szeregu miejscowości w ręce uzbrojonych osób cywilnych. Ruch węglowy został zupełnie przerwany. Dostawa węgla nietylko dla Niemiec, ale także do Włoch Czechosłowacji Węgier ustała.

Naogół przedstawiają się wypadki, jako planowy ruch powstańczy na tak zwanym obszarze Korfantego. Obecności wojsk regularnych nie można było stwierdzić, atoli wszystko wskazuje na wielkie przedsięwzięcie ze strony polskiej. Rząd niemiecki zdaje sobie zupełnie sprawę z powagi położenia i poczynił już wszelkie kroki u misji koalicyjnej, aby ją spowodować do energicznego wystąpienia. Nie omieszkał on też zwrócić uwagi komisji t. j. że jest odpowiedzialna za spokój i porządek i że rząd niemiecki domaga się bezwarunkowej ochrony spokojnej ludności przeciw gwałtom polskim.

Między koalicyjną komisją na G. Śląsku na konferencji, którą odbyła z przedstawicielami niemieckimi uznała powagę położenia.

W ostatniej chwili otrzymałem następujące doniesienie. Przed kilku godzinami komisja międzysosznicza zakomunikowała, że jest zdecydowana utrzymać spokój i porządek i że z powodu zajść ostatnich dni został ogłoszony stan oblężenia.

Według wiadomości otrzymanych przez południem przyszło w Katowicah do starcia między powstańcami polskimi a wojskami francuskimi które odparły polaków. Polacy wydali 500 karabinów i rozproszyli się po okolicznych wsiach. Obecnie w mieście panuje spokój podobnie jak w Bytomiu. Ponowne powstanie na G. Slasku jest bardzo niebezpiecznie i w skutkach swych nieobliczalne. Ludność niemiecka na G. Śląsku musi odprzeć że odpowiedzialność spada na podżegaczy polskich i ich organa.

Niemieckie Związki robotnicze wystosowały do międzynarodowego związku zawodowego w Amsterdamie telegram protestujący przeciw gwałtom polskim.

Ferchenbach sądzi, że uda się zajście to zlikwidować. Wreszcie protestuje Fehrenbach przeciw wywodom komunisty Geyera, który zarzucił rządowi niemieckiemu, iż spowodował wypadki na G. Śląsku. Wobec powagi sytuacji uważa kanclerz, że ... ju przemówienia nie powinny być wygłaszane w Izbie. Polacy chcą aby cały G. Śląsk został przydzielony Polsce i usiłują gwałtem uprzedzić decyzję.

Sprawa G. Śląska i Briand.

PARYŻ Briand zamierza opuścić Londyn w piątek wieczorem. rednakże wielu korespondentów londyńskich pism francuskich daje do zrozumienia że wobec wypadków na G. Śląsku możliwem jest, iż konferencja będzie prowadzić w dalszym ciągu swe prace, aby sprawę roztrzygnąć. Ponadto należy zaznaczyć, że zachowanie się Niemiec może również spowodować przedłużenie posiedzeń londyńskich.

„MORNING POST" O GÓR. ŚLĄSKU.

PARYŻ 45 (PAT) Mornig post występuje energicznie przeciw zapatrywaniom tym, którzy chcą oddać G. Śląsk Niemcom i uważa, że jest absurdem wierzyć, iż Niemcy spełnią swe zobowiązania co do odszkodowań. Jeżeli im się odda tę bogatą prowincję. Dziennik uważa, że przeciwnie jedynym sposobem uzyskania odszkodowania od Niemiec eest odebranie im kopalń G. Śląska, gdyż dla militaryzmu pruskiego G. Śląsk jest arsenałem zaś dla wielkich przemysłowców niemieckich bogatem źródłem środków ekonomicznych, przy pomocy których Niemcy będą mogły znów dążyć do uzyskania panowania nad światem. Ponadto dodaje ten dziennig oddanie G. Śląska Niemcom byłoby tylko dokonaniem dzieła nielojalności wobec Polski, które rozpoczęto, odmawiając jej swobodnego dostępu do morza.

PRASA NIEMIECKA.

NAUEN 45 (PAT) Źródła niemieckie charakteryzują ostatnie zajścia na G. Śląsku jako próbę wywarcia ze strony polskiej nacisku na roztrzygnięcie Najwyższej Rady. Poważna sytuacja może wyniknąć jeżeli to rozstrzygnięcie nie wypadnie pomyśli polskiej.

Sapieha w Londynie.

LONDYN Ks. Sapieha odbył naradę z ministrami państw sojuszniczych którzy znaidują się obecnie w Londynie. 2

Encyklika.

RZYM. Z okazji rocznicy dantejskiej papież wydał encyklikę, która głosi, że Dante jest jedną ze sławnych postaci katolicyzmu. 2

Górny Sląsk musi być nasz!

Wszystkim życzliwym i znajomym ktorzy podczas choroby i w oddaniu posługi zwłokom drogiej naszej dzieciny

ś. p. **Basiulki Orłowskiej**

okazali nam tyle serca, dowodów życzliwości i pamięci, ks. kanonikowi Mireckiemu, ks. Jakubiakowi i ks. Wajsowi za łaskawy udział w pogrzebie, składa ją serdeczne podziękowanie pozostali w smutku

Rodzice.

Pabjanice, 5 maja 1921 r. (1561)

Kiedy Śląsk walczy.

Wczoraj odbyła się w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 53 konferencja z udziałem związków i komitetu strejkowego, na której zapadła następująca rezolucja.

Konferencja jedenastu związków zawodowych a mn: okręgowej komisji klasowych związków zawodowych, rady okręgowej polskich związków zawodowych, związku zawodowego pracowników tramwajowych, delegacji pracowników elektrowni, związku zawodowego urzędników sejmiku, związku zawodowego pracowników miejskich Rzeczypospolitej polskiej oddział w Łodzi, związku zawodowego, szpitalników i odkazaczy, polskiego związku zawodowego robotników miejskich, związku zawodowego robotników niefachowych, polskiego związku zawodowego pracowników gazowni miejskiej i związku zawodowego pracowników zakładów gazowych w dniu 4-go maja 1921 roku stwierdza, że reakcja, w osobie rządu,

Rzeczypospolitej w niepochamowanej swej żądzy zgniecenia ruchu robotniczego, wkraczyła w kompetencje samorządu, udzielając zapomóg i pożyczek samorządom, kładzie swą rękę na samodzielność samorządów i zmusza magistrat m. Łodzi, pod presją nieudzielenia kredytów, do niezałatwienia słusznych żądań ekonomicznych pracowników miejskich.

Stwierdzając fakt, że podobne stanowisko rządu godzi w interesy najszerszego ogółu robotników i że będzie to pierwszy wyłom w całym szeregu akcji zniżkowych, konferencja całkowicie popiera żądania pracowników miejskich, wzywając cały proletarjat Łodzi do czujności.

Konferencją wzywa wszystkie ugrupowania zawodowe robotników łódzkich do postawienia tej sprawy na porządku dziennym i ewentualnego czynnego poparcia pracowników miejskich w ich walce. 2

O magistrat łódzki.

(od naszego koresp. telefonem z Warszawy.)

P. Rzewski i jego przedłożenie o podwyżce pensji urzędnikom magistratu łódzkiego wywołało w sferach tutejszych wielkich zdziwienie i duży niesmak.

Według wykazów magistrackich — urzędnicy magistratu łódzkiego są lepiej uposażeni niż urzędnicy państwowi, przytem ważniejszą przyczyną była tu kwestja, że urzędnicy żażądali podwyżki wtedy, kiedy raporty z Łodzi donoszą o spadku cen na potrzeby pierwszego użytku.

Te kwestje rzucają jaskrawą działalność zarządu miasta. Rodzi się pytanie: kto wywołał ten strajk, kto był jego rzeczywistą sprężyną boć w żadnym razie nie można uważać tego strajku za strajk ściśle ekonomiczny, gdyż ostrze tego strajku zwraca się przeziwko rządowi

Dla tego postanowiono wezwać obydwóch wice prezydentów łódzkich.

W niektórych kołach rządowych pojawiła się myśl, wskazująca na konieczność oddania zarządu miasta w ręce urzędnicze.

Mowią szeroko w tutejszych sferach rządowych że strajk jest odpowiedzią za naznaczenie d-ra Konica rewidentem cnót obywatelskich rady miejskiej i magistratu.

KRONIKA

— **Rocznica zgonu Napoleona I-go.**

a) Wczoraj, jako w przeddzień uroczystości „Dnia Francji" mającej na celu uczczenie setnej rocznicy zgonu Napoleona I, we wszystkich szkołach miejskich odbyły się okolicznościowe odczyty i pogadanki. Takież pogadanki wygłoszono w koszarach dla żołnierzy przez instruktorów oświatowych. Wieczorem we wszystkich dzielnicach przeciągały przez miasto orkiestry, grające pieśni narodowe. (2)

— **Zwrot przedmiotów zabranych do Rosji.**

a) W myśl traktatatu pokojowego Rosja i Ukraina zobowiązane są ewakuować do Polski przedmioty ewakuowane do Rosji lub Ukrainy przymusowo lub dobrowolnie z terytorjum Rzeczypospolitej Polskiej od 1 sierpnia r. 1914, t. j. od początku wojny światowej do 1 października 1915 r. a należące do państwa lub jego instytucji, ciał samorządowych, instytucji społecznych lub publicznych.

Pretensje te mają spisać starostowie w jak najkrótszym czasie. (6)

— **Przyjazd członków „Odrodzenia"**

Pan Lucjan Tarkowski, członek stow. młod. akad. „Odrodzenie" i sekretarz odpowiedzialny tejże instytucji p. Jerzy Lubowicki przybyli do Łodzi w celu nawiązania ścisłego kontaktu z istniejącymi tu placówkami ideowymi (młodzieży) i stworzenia fiiji „Odrodzenia" na gruncie łódzkim.

Zgłoszenia chętnych w pracy ideowej z pośród młodzieży robotniczej, rzemieślniczej i akademickiej przyjmuje p. Lucjan Tarkowski przy ul. Sienkiewicza 31 do d. 6 b. m. włącznie gdzie jak również można zasięgnąć wszelkich informacji. (11)

— **Odczyt ks. Nowakowskiego.**

a) W ubiegły wtorek, w Sali Koncertowej, staraniem Związku ludowo narodowego koła łódzkiego, odbył się odczyt posła ks. Marcelego Nowakowskiego „O Konstytucji" W odczycie swym prelegent porównywał korzyści spływające dla narodu polskiego z konstytucji 3-go maja 1791 r. a obecnej uchwalonej w dniu 17 marca rb.

Liczba słuchaczów zgromadziła się nieznaczne, mimo interesującego aktualnego tematu

— **Ceny targowe.**

a) Departament aprowizacyjny wojewódstwa łódzkiego polecił starostom i komisarzom aprowizacyjnym przy magistratach w Łodzi i Pabjanic, nadsyłać do intendentury O. G. łódzkiego (komisja zakupów) wykazów cen rynkowych na artykuły żywnościowe do dnia 28-go każdego miesiąca. Wykaży te zawierać winny ceny na wszystkie artykuły pierwszej potrzeby, między innemi na zboże, paszę, okopowiznę, nabiał, wszelkiego rodzaju tłuszcze i t. d. (11)

— **Uregulowanie granic gminnych.**

a Sekcja techniczna komisji terytorjalnej przystąpiła do opracowania konkretnego projektu zmian terytorjalnych gmin w powiecie łódzkim. Jedną z na ważniejszych prac przygotowawczych w tym kierunku jest określenie granic poszczególnych wsi. Ta czynność techniczna napotyka na dwie trudności ze względu na brak map, w przeważnej ilości wsi łódzkiego powiatu. Część tych dokumentów bowiem uległa zniszczeniu wskutek działań wojennych, reszta została skonfiskowana przez okupantów dla celów statystycznych i zginęła bez śladu Komisja techniczna złożona z trzech inżynierów pp. Goldberga, Folkieskiego, Kabana i dr. Taubenszlaga (jako przewodniczących) organizuje obecnie szereg wyjazdów do poszczególnych gmin powiatu, gdzie przy pomocy mapy sztabowej i na zasadzie zeznań sołtysów i innych osób wiarogodnych ustala granice wiejskie. Po ukończeniu tych prac zwołane będzie posiedzenie plenarne komisji terytorjalnej które rozpatrywać będzie poszczególne dezyderaty ludności i ustalać granice ostateczne gmin według zasad przyjętych na ostatnim posiedzeniu komisji. Gminy będą w miarę możności wyrównanie pod względem obszaru, ilości mieszkańców, nawet gęstości zaludnienia uzgodnione z opracowanym już i zatwierdzonym przez ministerstwo nowym projektem sieci szkolnej.

— **Gradowa burza.**

Wczoraj o godzinie 3-ej po południu nadeszła na Łódź z gromami i błyskawicami czarna chmura. Sciemniło się tak, że trzeba było w domu światło zapalać. Po 40 minutach runął rzęsisty deszcz z silnym gradem wielkości orzecha laskowego. Grad spadając na ziemię topniał Cała ta burza trwała 15 minut. Jest obawa że grad zbił wszystkie zawiązki owocu, które już od paru dni na drzewach poczęły się tworzyć.

Jak szerokim pasem szła burza dotąd wiadomości nie posiadamy. — Burza ciągnęła z północy ku południowi. (11)

— **Icek zatrzymany.**

a) Wczoraj na Górnym rynku, policja aresztowała Lapera Icka Warmunda, który prowadził agitację przeciwpaństwową, 2

— **Pożar.**

a) W domu przy ul. Zarzewskiej nr 15 powstał pożar, skutkiem nieostrożnego obchodzenia się z ogniem w mieszkaniu S. Łęczyckiego. Spaliły się belki, podłoga i sufit. Uległy zniszczeniu sprzęty domowe, od zalania wodą. Na pomoc wezwano straż ogniową. Straty kilkaset tysięcy marek. (2)

— **Zastrzelanie rabusia.**

a) Wczoraj funkcjonarjusze policji państwowej na powiat łódzki zarządzili pościg za zbiegłym dezerterem i poszukiwanym oddawna przez władze sądowe rabusiem 24-letnim Franciszkim Woźnickim, który zaczął uciekać i na wezwanie nie chciał się zatrzymać.

Wówczas jeden z policjantów dał kilka strzałów rewolwerowych, które dosięgły Woźnickiego. Padł on na ziemię nieprzytomny. Ciężko rannego odwieziono do szpitala zgierskiego, gdzie wkrótce zmarł. 2

— **Schwytany.**

a) W jednej ze spelunek, stanowiących kryjówkę dla złoczyńców, w Chojnach policja powiatowa przyaresztowała 28 letniego Marcina Stępienia poszukiwanego bandytę i koniokradą, któremu się wytoczyło 5 spraw karnych. Aresztowanego osadzono w więzieniu. 2

Teatr i sztuka.

Teatr Polski.

Dzisiaj Teatr Miejski daje dwa widowiska: o godz. 3 po poł. po cenach popularnych „Dziady" A. Mickiewicza (Część III.) po raz ostatni w bieżącym sezonie i o godz. 8 wiecz. „Biała rękawiczka" Żeromskiego. Jutro premjera „Skromnej Hanki " K. Błeszyńskiego.

„Żołnierz królowej Madagaskaru" będzie najbliższą nowością repertuarową teatru miejskiego. (11)

— **Wieczór operowy St. Gruszczyńskiego.**

Jutro o godz. 10 tej wiecz. w Sali Koncertowej odbędzie się nieodwołalnie zapowiedziany wieczór operowy słynnego naszego tenora bohaterskiego Stanisława Gruszczyńskiego. (11)

Komunikaty.

Napoleon a tabaka.

Z okazji setnej rocznicy Napołeona pisma zamieszczają liczne anegdoty z jego życia.

My, ze swojej strony, dorzucamy jedną, może nawet zupełnie nieznaną..

Napoleon, co jest rzeczą powszechnie wła domą, zażywał, jak wówczas prawie wszyscy tabakę.

Nie lubił jenak głośnego kichania, okazywał nawet gniew gdy sam się znalazł w tej śmiesznej sytuacji

Zdarzyło się pod Marengo iż w tej chwili kiedy się ważyły losy świata, niuch tabaki zaświdrował w nosie mocarza w tym właśnie momencie, kiedy miał przywołać dwuch swoich, przybocznych adjutantów: nieustraszonego TABRAN i jego młodzieńczego rywala MICO LAS'A.

Wśród ciszy na wzgórzu rozległ się groźny cesarza głos, co drzeniem przejmował wojskowych bez trwogi.

„Ta bro - Mic!"...

Kichnięcie przerwało Napoleonowi wypowiedzieć nazwisko.

Cały sztab zastygnął, przesuwając wybuch gniewu ..

Któż jednak opisze błogie zdziwienie wszystkich obecnych na widok uśmiechniętego cesarza, który najspokojniej dodał:

Tabro-mic!

„Hm! ca vent, dire — quelque chose

„Tabromik!"

To coś znaczył...

Nie przeczuł potężny Napołeon, że w 100 lat po jego śmierci słynnie będzie to imie brzmieć jak on, cały świat polskiej wytwórni specjalnych likierów i wòdek deserowych Tabromik w Gnieźnie.

Tadeusz Bronisław Mikołajczyk właściciel.

Adjutanci popędzili z rozkazem, zwycięstwo było dokonanem! (2)

U kolejarzy.

W sobotę dnia 7 maja o godz: 9-tej wieczór odbędzie się w lokalu Z.Z.K. Kilińskiego №73 zabawa taneczna dla członków i wprowadzonych gości, na którą zaprasza Zarząd.

Bilety sprzedawane będą przy wejściu. 11 1560

W sobotę d. 7 b. m. o godz. 6-ej wieczorem, w sali Manteufla ul. Zachodnia №45, Tow. Muz. Spiewacze im. Ig. Padarewskiego urządza Wieczór muzykalno-wokalny połączony z zabawą taneczną.

O liczne przybycie członków i sympatyków.

Towarzystwo uprzejmie prosi
Zarząd.

Pewien procent przeznacza się na ochronę im. J. Kilińskiego (11)
1563—2

— Zabawy.

Dziś w czwartek i w niedzielę 8 maja, w „parku Wenecja dwie wielkie zabawy z urozmaiconym programem. (11)

— 1 maj w Brzezinach.

(s) W dniu 1. 5. o godz. 2-ej po poł wyszli socjaliści z czerrwonym sztandarem z żydowskiego podwórza z pieśniami rewolucyjnemi na ustach Było ich z górą 25 osób. A naród który wyszedł z kościoła patrzał na nich z pogardą,

W Głównie pochodu nie było.

W. Miusiał

Ofiary

Na Pastorał i infuę.

Fraciszek Reja z rodziną złożył mk. 1000 p. M. Perski mk, 100 (sto) Ignac Podgórski złożył jeden dolar srebrny. Miecio Reliszko złożył mk. 100 2 monety srebrne. Aleksandrostwo Szymborscy rubli 2 srebrne Wiktorja Kozłowska fenigów 81 nikl. 14 monet nikl. Kostanty Matwiejew w dowód czci dla ks. biskupa Tymienieckiego złożył mk. 1000 rub. 2 srebrne 33 doli złota w książeczkach. Franciszek Szymański złożył rub jeden sreb. kop. 60 łańcuszek srebrny medalik sresbrny. 8

Na Przeniesienie zwłok Henryka Sienkiewicza

Marcin Perski złożył mk. 100.

Na Statuę Matki Boskiej Zwycieskiej

Aleksandrostwo Szymborscy złożyli mk. 100 N. Leszyński złożył mk. 160.

NOWOSCI WYDAWNICZE
M. ARCTA, w Warszawie.

ODDZIAŁY: POZNAN—LWOW—LUBLIN—ŁODZ—WILNO.

	Mk.
BETTEN R. **Hodowla kwiatów w pokoju.** Wyd. 3-cie poprawione i powiększone z wieloma rycinami.	400.—
BOROWSKI WŁ. M. **Wykład psychologji ogólnej w zastosowaniu do wychowania.** Cz. I. Psychologja poznania.	180.—
Cz. II. Psychologja uczuć.	180.—
CENTNERSZWER M. dr. i SWIĘTOSŁAWSKI W. dr. **Podręcznik do ćwiczen z chemji fizycznej, termochemji i elektrochemji.** Z 60 rysunk.	320.—
DENTER Z. **Wielkopolska.** Rys historyczno-społeczny. Z ryc.	72.—
GOBINEAU J. **Odrodzenie.** Sceny historyczne, przeł. A. Strzelecki.	160.—
HOLLEMAM A. F. dr. **Podręcznik chemji organicznej.** Z 12 wyd. niem. przeł. K. Sławiski i T. Pytasz.	640.—
JACKSON I. H. **Doświadczenia botaniczne.** Oprac. metodycznie dla niższych klas szkoły średniej. Z rycin.	40.—
JABŁOŃSKI WŁ. **Materjały budowlane.** Podręcznik dla słuchaczy szkół technicznych, majstrów, przedsiębiorców, i techników budowlanych. Z 87 rysunk.	200.—
KONECZNY F. **Dzieje Rosji** od najdawniejszych do najnowszych czasów.	400.—
KONARSKI K. dr. **O żołnierzu polskim.** Rzut oka na dzieje wojsk. w Polsce.	25.—
KOSINSKI K. **Pisarze polityczni i historyczni.** Cz. I do wieku XVI.	60.—
Cz. II do pierwszego beżkrólewia.	120.—
— **Szermierze poprawy Rzeczypospolitej.** (Rej, Modrzewski, Orzechowski, Górnicki.)	60.—
LIPINSKI ST. **Arytmetyka handlowa.**	140.—
LOTH J. **Wykład geografji ekonomicznej ziem Polski** w granicach przedrozbiorowych. Wyd. 2 gie.	440,—
MAETERLINCK M. **Śmierć,** przeł. dr. W.R.	120.—
MECZKOWSKA T. i RYCHTERÓWNA ST. **Metodyka** przyrodoznawstwa. Wyd. 2 gie.	200.—
NAMITKIEWICZ J. **Kodeks handlowy,** obowiązujący w Król. Polskiem. Wyd. 2-gie.	200.—
— **Dekret o spółkach** z ogr. odp. z komentarzami i wzorem statutu.	90.—
NOWAKOWSKA M. **Geografja historyczna Polski.** Z ryc.	72.—
RADZISZEWSKI H. dr. **Polityka ekonomicz. Tom I. Produkcja.**	400.—
— **Nauka skarbowości** państwowej i gminnej. Wyd. 2.	350.—
SLIWINSKI AR. **Konstytucja trzeciego maja.** Wyd. 3-e, z rycin.	120.—
— **Hetman Żółkiewski.** Z ryc.	160.—
SOKOŁOWSKI A. dr. **Propedeutyka lekarska.** Wykłady uniwersyteckie.	140.—
STRZEMESKA J. i WERYCHO M. **Metoda wychowania przedszkolnego.** z ryc.	160.—
SUJKOWSKI A. **Geografja ziem dawnej Polski.** Z rys. Zt. I.	400.—
SUMINSKI ST. i TENENBAUM SZ. **Przewodnik zoologiczny po okolicach Warszawy.**	90.—
SZTOLCMAN J. **Łowiectwo.**	120.—
TETMAJER K. **Na skalnem Podhalu.**	160.—
UMINSKI WŁ. **Czego Polsce potrzeba.**	90.—
WAWRZKOWICZ dr. **Cytadela Aleksandrowska w Warszawie.** Z ryc.	60.—
WĘGŁOWSKI R. dr. **Chirurgja operacyjna.** Podręcznik dla lekarzy i studentów.	400.—
WITKOWSKA H. i SAWICKI L. **Nauka o Polsce współczesnej.**	180.—
ZARUSKI M. **Współczesna żegluga morska.** Z ryc.	120.—

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Do cen katalog. dołącza się 20 proc. dodatku drożyźn., z wyjątk książek szkolnych, do których nie dolicza się dod. droż.
1562

Rzadka okazja!

Z powodu wyjazdu sprzedam dom parterowy z oficyną

placem i ogródkiem w środku miasta duży sklep nadający się na biuro lub każde przedsiębiorstwo z większem mieszkaniem mogą być zaraz zwolnione, cena 3 i pół miljona marek. Oferty pod „Okazja" do eksp, Rozwoju.
(1558)

Jana Hutnika
Najlepsze miejsca spotkania się dla przyjezdnych i wyjeżdzających kolejką podjazdową Łódź—Zgierz, Łódź—Aleksandrów JEST w CUKIERNI Łódź, ul. Zgierska 24 naprzeciw kościoła N.M.P.
1476

Młody i zdolny.

pracownik z wykształceniem technicznem i praktyką biurową przyjmie odpowiednią posadę i możliwie na prowincji.
Łaskawe oferty w „Rozwoju", pod „Zdoltech"
1563

TANIO!

Najlepszą **Etaminę** zzwajcarską po 290 mar. za metr Południowa № 8, w sklepie.
1574

Pokój

umeblowany odnajmę. Oferty dla „Z. M." w „Rozwoju."
1564

Na wypłatę

Towary męzkie damskie dziecinne polecają:
Ch. Markowicz i Ska
Piotrkowska 37. podwórk
15..

GRAND-KINO

GRAND-KINO

Dziś i dni następnych!

Dziś i dni następnych!

Motto:
porządek stary
już się wali

Potężny film polityczny!

Zmierzch Monarchji

Dramat w 5-ciu częściach na tle **przewrotu politycznego** w jednym z państw europejskich.

Zdjęć dokonano w pałacach cesarskich w Austrji. 1571

Nad program:

Bohaterskie miasto Płock w dniu otrzymania krzyża VIRTUTI MILITARI

Orkiestra symfoniczna.

Początek o godz. 3.30 pp. ostatniego seansu o godz. 9.15 wiecz.

Tylko 5 dni wielkich sensacji politycznych!

Dziś i dni następnych!

Kino „Nowości" Teatr

1557

Niezwykłe arcydzieło sztuki filmowej podług fantazji **Emila Zoli** p.t.

„Alkohol"

reżyserji ALFREDA LINDTA znanego twórcy słynnego obrazu **Cyrk Wolfsona**

Dane powyższe mówią same za siebie czem jest obraz **ALKOHOL**, a kto go raz widział, przychodzi po raz drugi i trzeci i mówi każdemu:

Idź zobacz! gdyż warto!

Sala Koncertowa.

JUTRO punktualnie o godz. 10 wieczór

śpiewa

STANISŁAW Gruszczyński

Znakomity tenor bohaterski Szczegóły w programach.

Zakończenie sezonu koncertowego.

1568

Znane z wytwornego smaku

Likiery i wódki firmy:

I. A. Baczewski ze Lwowa

hurtowo i detalicznie po cenach ściśle kalkulacyjnych, poleca

Dom Handlowy **S. Bieliński i S-ka**

ul. Karola № 8 — Telefonu 296.

1477

Zawodowa Szkoła kroju i szycia
dyplomowanej uczennicy Paryskiej Akademji Kroju
polonji KOPYDŁOWSKIEJ
Łódź, Piotrkowska 154.
Nauka kroju i szycia pasowania i modelowania. Uczenice otrzymują świadectwa. Kurs wszelkich robót ręcznych ,slojdu i robót freblowskich,
Zapisy od 10—1. Dla pracujących kursy wieczorowe. Sprzedaż fasonów papierowych. 1454

I-a TORF maszyną prasowany

z własnych torfisk, za zezwoleniem wywozu, dla loko mobil, parokotłów oraz opału domowego poleca

Gornośląskie przedsiębiorstwo węglowe

Poznań, Wały Zygmunta Augusta 3, tel 1296 i 3871
adr. tel. Werner, Węgleśląskie (1542)

LECZNICA CHORÓB ZĘBÓW

Lekarza - dentysty H, PRUSS

145. Piotrkowska **145.**
za plombowanie oraz **wprawianie zębów**
opłata podług taksy 1259

Cement
wapno,
gips,
tekturę smołowcową,
masę skiejną
smołę (do tektury)
trzcinę,
polecają:

Konstanty Kawecki i S-ka

Łódź, Przejazd 21.

SALA KONCERTOWA

DZIS o godzinie 12 w południe

OSTATNIE PRZEDSTAWIENIE DLA DZIECI

Zupełna zmiana programu

„KARNAWAŁ DZIECIĘCY"

Najcudowniejsze bajki świata

Figliki! Humor! **Werwa!** Śmiech!

Cała Łódź dzieci.

Wesołość i fantazję czynić będą najulubieńsi artyści
HALINA STARSKA — królowa - bajka.
MARJA STROŃSKA — księżna - śmieszka.
HENRYK MAŁKOWSKI — najcudowniejsze dziecko świata.
BENEDYKT HERTZ — sam bajczarz.

Ceny miejsc od Mk. 40 do Mk. 180 nabywać można w kasie Sali Koncertowej codziennie od godz. 10—1 oraz od godz' 3—7 po poł, a w niedziele i święta od godz, 10—12 oraz od godz. 2—5-ej. 1561

POLSKIE TOWARZYSTWO HANDLOWE S. A.

KRAKÓW ul. Sławkowska L. 1
Dział stali i narzędzi dostarcza ze swych składów hurtownie. wszelkie narzędzia rzemieślnicze, rolnicze, różne łańcuchy, sierpy, łopaty, widły do nawozu i siana, gwoździe, stal resorową, maszynową, narzędziową transmisyjną we wszelkich rozmiarach i t. d.

1459

Najuporczywszy

BÓL GŁOWY I MIGRENĘ

momentalnie usuwają proszki z kogutkiem

„Migreno-Nervosin"

sprzedają apteki i składy apteczne
Apteka A. Gąseckiego w Warszawie.
5511

Potrzebni chłopcy
z kaucja

do roznoszenia gazet zgłaszać się do „Rozwoju" 1532

Lecznica lekarzy specjalistów,
PIOTRKOWSKA № 17, (drugie podwórze).

	CHOROBY	
9—10	oczu	**dr. Garliński**
10—11	wewnętrz. i dziecięc.	**dr. Magdzicki**
11—12	wener. i skórne	**dr. Dutkiewicz**
11—12	kobiece	**dr. Ługowski**
12—1	chirurg. i kobiece	**dr. Artyfikiew.**
12—1	wew. (płuc i serca)	**dr. Osiecki**
12½—1½	kobiece	**dr. Jasiński**
12½—1½	nosa, uszu, gardła	**dr. Czaplicki**
1½—2½	nerwowe codz.	**dr. Starzyński**
2—3	skórne i wener.	**dr. Skusiewicz**
2—3	oczu	**dr. Michalski**
3—4	chirur. i kobiece	**dr. Marks**
3—4	wewn. i dzieci	**dr. Jokiel**
3—4	nerwowe pon. śr. piąt.	**dr. Mittelstaedt**

UWAGA: Lecznica otwarta codziennie prócz świąt. Porada 100 mk. Operacje i opatrunki wszelkiego rodzaju — od umowy. 1157

Chrześcijańska fabryka gilz
Al. Kościuszki 41,

poleca w wyborowych gatunkach gilzy po cenach konkurencyjnych.
A. Piwowarski.
1225

---

2 kopaczki

torfowe, para kamieni do mielenia (ślązaki), 2 ciężkie pługi dwuskibowe do sprzedania. Otton Krauze w Łodzi, SZOSA PABJANICKA 45. 1481

Ostrzeżenie.

1577

Urząd Miar w Łodzi podaje do publicznej wiadomości że w mieście Łodzi rozeszły się odważniki mosiężne metryczne ze sfałszowaną cechą Warszawskiego Okręgu Miar z roku 1921. Cecha ta składa się z dwóch znaków:
1) tarczy z literami UM w środku i cyframi 1 i 1 po obu stronach i 2) ramki prostokątnej z liczbą 21 w środku
WZYWA SIĘ WSZYSTKICH, którzy nabyli odważniki z opisaną cechą, aby zgłosili je natychmiast do Urzędu Miar (Al. Kościuszki 22), o ile chcą uniknąć odpowiedzialności za używanie lub przechowanie odważników z fałszywą cechą. Odważniki zostaną sprawdzone bezpłatnie i zwrócone z zawiadomieniem, czy można używać je nadal w obrocie publicznym.

Kotły

żelazne w ilości 8 sztuk oraz 3 wagi 10-cio pudowe tanio do sprzedania. NAWROT № 28, m. 3. 1543

Kaczmarkiewicz Eugenja Ogrodowa 56: zagubiła paszport polski wyd. w Łodzi wraz 150 m. 10—3689—3

Ryczkowska Stanisława Aleje Kościuszki 46 zagubiła paszport polski wyd. w Łodzi 10—3707—3

Anastazja Gorzelówna Wileńska 11 zagubiła paszport niemiecki wydany w Dłutowie 10—3699—3

Pawełczyk Antoni Piotrkowska 45 zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi 10—3701—3

Zaginął patent manufakturowy wydany w Łodzi na imię Zofji Hofmann 10—3660—2

Pajączkowska Katarzyna, zagubiła paszport tymcz. austryjacki wyd. w Piotrkowie 10—2

Gabryjel Szlamowicz z Ozorkowa zagubił kartę powołania, wyd w Łęczycy 10—1

WYPRZEDAŻ MEBLI

po cenach zniżonych. Ogromny wybór; sypialki mahoniowe, jasne dębowe, stołowe modne, gabinety, salony mahoniowe inkrustowe orzech Ludwika XVI, meble biurowe, biurka amerykańskie stoły biurowe, stoliki do maszyn, etażerki, fotele, łóżka metalowe, komoda Jarmuszkiewicza dla dorosłych dziecinne, meble gięte Thoneta, szafy, bieliźniarki, trema, otomany, leżanki biureczka damskie zakopiańskie i białe, wieszadła białe. Duży wybór garniturów salonowych i stołowych używanych. Okazyjnie dywan duży, skrzypce, lodownia duża do mleczarni 2 mniejsze, 12 stolików ogrodowych. zegary, obrazy, kandelabry, brązowe, łóżko francuskie mahoniowe z materacem i ławka do pianina antyki Po cenach zniżonych poleca Magazyn Mebli Władysława Romiszowskiego Piotrkowska 116 I piętro front (1575)

TEATR
SCALA
Cegielniana 18

Ostatni występ artystów TEATRU MAŁEGO w Warszawie.

DZIŚ o g. 8,15 w.

„CIERPKI OWOC" sztuka w 3 akt. Roberta Bracco.

W rolach głównych: **Alina Gryficz-Milewska, Antoni Fertner.**

Reż. St. STANISŁAWSKI. Bilety do nabycia w kasie codz. od godz. 11-2 i 4-7.

1545

= TEATR =
ROZMAITOŚCI
Cegielniana 63.

Pierwsze popularne przedstawienie
Tylko kilka występów
Operetki Polskiej
Chór i orkiestra powiększone.

Dziś o godz. 8.15 wieczór. znakomita oper. w 3 akt.

Piękna Helena

Kasa czynna od godz. 11 do 2 i od 5 po poł. 1570

Drobne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

A.A.A. Kupuję futra, zakiety karakułowe, fokowe, garderobę, bieliznę, dywany, meble, maszyny do szycia, płacę najlepiej. Wólczańska 43, Chrzanowicz.
7572—00

AA·A MEBLE sprzedaję Sienkiewicza 59 m. 26 of. II wejście II piętro. 00

A. Sprzedaje: szafy łóżka, stoły, otomany, biurka oraz inne meble Przeździecki Piotrkowska 108. 4—3642—6

Mebli! Olbrzymi wybór nowych i okazyjnych: Salony mahoniowe sypialnie mahoniowe jasne dębowe, stołowe, gabinety, urządzenia biurowe, łóżka metalowe, krzesła Thoneta meble białe. sprzedaje najtaniej skład mebli Władysława Remiszowskiego Piotrkowska 116 I piętro front.
co dr d. 4—2704—2

Z POWODU WYJAZDU zaraz do sprzedania chrześcijaninowi, posesja przy rynku, w głębi dom mieszkalny i inne zabudowania, 1 morga zadrzewionego ogrodu, sadzawka, około 4 mórg ziemi po porębie, oraz warsztat ślusarsko-mechaniczny, tokarnia, sztance i różne elektryczne oświetlenie, Starostwo Łaskie w Zelowie Wysocki.
w. c n 4—3658—2

50,000 flanc truskawkowych do sprzedania zgłaszać się do adm. „Julja nów". 4—3646—1
w c

Sklep spożywczy do sprzedania wiadomość Szkolna 19.
4—3634—1

Domy do sprzedania, Aleje 1-o Maja 16 Woźniak.
4—2426—0

SPRZEDAŻ SKÓR w różnych kolorach po cenach zniżonych L. Raczkowska Przejazd 49 III p. 715. 28 29 30 1 3 5 7 9 11 13
4—3488—5

2 rowery do sprzedania w dobrym stanie ul. Przejazd 88
4—3665—

Sklep do sprzedania z urządzeniem lub na prywatne mieszkanie, Łomżyńska 24 naprzeciw szpitala. 4—3663—2

Duży wybór domów willi majątków ziemskich interesów handlow..h i t.p. ma do sprzedania Dom Handlowy. Taszycki Łódź Piotrkowska 90, Bydgoszcz Dworcowa 13. 4—3

Sprzedam dystrybucję z prawem 80 tys. lodówkę 10 tys. mostek żelazny wjazdowy wiadomość Taszycki Piotrkowska 90
4—3711—1

2 platformy na resorach do sprzedania Radogoszcz Szneja № 15. 4—3693—1

Sprzedam udział przedsiębiorstwa Kinematograficznego, oferty pod „Kinematograf A" do Rozwoju. 4—3706—3

Do sprzedania dwa nowe manekiny Piotrkowska 154 m 18
4—3712—2

Motocykl i rower sprzedam ul. Piotrkowska 178 fryzjer Krzemiński. 4—3710—4

Dom do sprzedania wśródmieściu murowany 3 piętrowy i przytem drewniany 1 miljon 400 tys. Dowiedzieć się można ul, Zakątna № 43 m, 31, zastać można do 11-ej przed południem
4—3709—1

Kupię powóz kolejny w dobrym stanie pożądane podwójne koła bryczkę przyzwoitą. oferty z ceną pod „Wieś" w Rozwoju. co dr. dz. 4—3694—3

8 mórg gruntu pod Łodzią z budynkami murowanymi do sprzedania za trzysta pięćdziesiąt tysięcy, wiadomość Rzgowska 16 Szmid. 4—3705—1

Sprzedam meble z powodu wyjazdu masywne dębowe fornirowane dykta sypialnia z marmurową umywalnią i z lustrem jadalny pokój z dużą kanapą z lustrem krzesła kryte skórą Aleksandrowska № 2 prawa oficyna II piętro 15. 4—3691—3
co dr. dz.

Do sprzedania letnisko 12 wiorst od tramwaju. szosą, pałacyk 8 pokoi, wszystkie budynki murowane 12 mórg ziemi, park, ogród owocowy, woda, wiadomość Plac Wolności № 5 u właściciela domu. 4—3688—2
c. s.

Kupię meble salonik w dobrym stanie oferty z ceną pod „Wieś" w Rozwoju 4—3693—3
co dr. dz.

Kamaszę damskie, 2 pary męskich okazyjnie sprzedam Przejazd 24 — 1. 4—3700—3

Sklep spożywczy do sprzedania wiadomość Zawadzka 22 Bałuty. 4—3704—3

Sprzedam sklep kolonialny oraz aparat fotograficzny 18x24 Konstantynowska 63 m. 1,
4—3698—4

Sklep spożywczy dobrze prosperujący sprzedam zaraz ul. Kilińskiego № 151. 4—3677—2

Domek do sprzedania z ogródkiem 16 drzew owocowych dużych, plac 125 łok. długi 38 szeroki, wiadomość na miejscu przy ul. Ludwiki № 49 P. Dobrzyński. 4—3645—1

Biurko, szafy, otomanę, lustra, kredens, stół, krzesła, bieliźniarkę i umywalnię sprzedam, Piotrkowska 223 — 3
4—3670—4

Sprzedam sklep kolonialny z mieszkaniem i z meblami z powodu wyjazdu tylko zaraz oferty w Rozwoju pod „ZaraZ".
4—3661—1

Dom do sprzedania 4 mieszkania na ul. Rajtera 32 Bałuty wiadomość Radwańska 45 T. Wiśniewski. 4—3651—1

Różne:

Akuszerka Nowakowska Dzielna 34 m 18 od 9—1 i 3—6
co 2 dz. 9—2887—6

Akuszerka Marja Kubicka przyjmuje Piotrkowska 199
co 2 dz. 8—3391—13

A. Nauczycielki, freblanki, bony pielęgniarki, towarzyszki gospodynie; wykwalifikowane biuralistki, buchalterki, kasjerki ekspedjentki poleca Biuro Pedagogiczno-rekomendacyjne Ladwińskiej, Piotrkowska 109
co 2 dz. 9—3549—7

A. Pracownia sukien i kostjumów damskich „Eleonory" przyjmuje prace w zakres krawieczyzny wchodzące, ceny niskie Al. Kościuszki 41 16 lewa ofic. III piętro. 4—3672—1

Akuszeska Pipikowa Piotrkowska 132 m 14. Dla pań przyjezdnych lokal, 9—3578—15

Pracownia obuwia Adama Walasa Rzgowska 15 poleca po cenach umiarkowanych gotowe męskie i damskie obuwie znane ze swej dobroci. przyjmuje obstalunki, co 2 d. 3541—1

Nauka pisania na [illegible] różnych systemów. Cena przystępna Pabjanice biuro próśb Zamkowa 7
3. 5. 8. 9—3

Potrzebna służąca do wszystkich robót domowych Kilińskiego 118 m 9.
3. 5. 8. 9—3655—3

Starszy chłopiec może się zgłosić do sprzątania i na posyłki w sklepie optycznym R. Ritter Piotrkowska 85
9—3697—2

Potrzebna inteligentna osoba starsza samotna z szyciem do zaopiekowana się domem i dziećmi, Kilińskiego 109 m, 10 II p. Zgłoszenia od godz. 4—8 p. cz. p, n. 9—3

Potrzebna zaraz gospodyni młoda, pracowita na wieś. Tylko kandydatki przyzwoite mogą składać oferty z curiculum vitae w Rozwoju dla pojedyńczej osoby. co 2 dz. 0—3692—5

BUCHALTERJA podwójna. arytmetyka handlowa, prawo handlowe, wekslowe, biurowość etc. Razem mk. 5000 Teodor Grossman Sienkiewicza 29 9—1

Zaginął pies rasy wilczej, łask. znalazca raczy odprowadzić Piotrkowska 247 Zygmunt Kazek. 9—3666—1

Potrzebny chłopiec lub dziewczyna (14-16 lat) do składu aptecznego, Kilińskiego 146
9—3687—2

Przyjmuję do szycia kapelusze płócienne i jedwabne Sienkiewicza 34 H. Lipińska.
9—3686—3

Pracownia sukien okryć „Wandy" Główna 55 II p. front. Wykończenie eleganckie, suknia 800, kostjum 2500, palto 2000 Tamże plisuje się suknie 250
co 2 dz. 9—4

Poszukuję posady portjera lub dozorcy, żonaty bezdzietny umiejący mówić w trzech językach: polskim, rosyjskim i niemieckim. Adres Zgierska Szosa dominium Juljanów III brama Stanisław Majtaszczyk.
9—2

PANIENKI umiejące nieco szyć mogą się zgłosić do firmy „Margot" Piotrkowska 64 od 12—1.
9—3702—2

Potrzebna służąca 6-go Sierpnia 1 mleczarnia Rydza.
9—3705—2

Wdowa lat średnich, samotna ma byt materjalnie zabezpieczony, z braku znajomości pragnie tą drogą zapoznać takiegoż inteligentnego uczciwego człowieka w celu matrymonjalnym (chętnie wyjadę) Dyskrecja zapewniona. Oferty w Rozwoju dla „Samotnej"
co 2 dz. 9—5631—1

Osoba umiejąca gotować może się zgłosić ul Łąkowa 34 wt. cz. 9—3672—1

Brama i mostki żelazne poszukiwane. Oferty sub Brama w adm. Rozwoju 9—3673—1

OGRODNIK przyjmuje wszelkie dekorowanie ogródków i balkonów Przejazd 35-4 od 1-2 i od 7 w. Majkowski.
9—1

Młoda inteligentna panienka poszukuje posady kasjerki, lub ekspedjentki. Oferty do adm. Rozwoju pod „A. G."
9—3674—3

Elektrotechnik samodzielny, samotny poszukuje posady. Wiad. gm. Buczek pow. Łaski Władysław Gidyński lub Radwańska 3 Wasilewska.
9—3688—2

Potrzebna panienka wykwalifikowana do rzeźniczego sklepu Karola 12! 9—3672—1

Panienka z 8-mio let. praktyką poszukuje posady kasjerki lub ekspedjentki. Oferty pod «Kasjerka» 9—3664—1

Podręczna do magazynu sukien potrzebna zaraz Wólczańska 29 ofic. 9—3667—1

Ubrania i Obuwiel

Modne sezonowe męskie, damskie i dziecinne. Kamasze męskie 2500, lakierowe 4400, damskie czarne 2300, bronzowe 4355 dziecinne bronzowe 2000. Ubrania męskie do roboty 1175, strajgardowe od 3000, kamgarowe od 12500. Spodnie 200, lepsze 675 kamgarowe sztuczkowe 4500 Palta damskie i męskie modne kolory od 2500 do 10000, ubrania dziec. i chłopięce od 1000 Spódnice od 500. Bielizna, pończochy skarpetki i chustki. Wielki wybór modnych szewiotów bostonów, kamgarów, kowerkotów, batystów i bławatów Poleca po cenach hurtowych chrześcijańska składnica towarów pod firmą JARMARK ŁODZKI Bolesław Jagoda Piotrkowska 44 9—2250—00

Potrzebna służąca do gospodarstwa domowego bez różnicy wieku. Wiadomość ul. Brzezińska 104 u gospodarza.
9—3655—1

Panienka inteligentna, miłej powierzchowności potrzebna do restauracji do podawania Dzielna 38 tamże potrzebna kucharka. 9—3948—.

Zagubione dokumenty

Pelikant Helena i Anna zagubiły paszport famielijny niemiecki wydany w Łodzi
10—1

Kędzia Józef Andrzeja 41 zagubił paszport wyd. w Staropolu przez konsulat polski
10—3

Nader Filomena Zielona 3 zagubiła paszport rosyjski wydany w Kijowie 0—3662—1

Skradziono paszport niemiecki wydany w Łodzi na imię Piotra Arbajtera 10—3

Krem „ORO" usuwa piegi i pryszcze

1569

Red. odp. Seweryn Bańkowski. Nakład i Czcionkami Drukarni W. Czajewskiego